



Parlamentul  
Republicii  
Moldova

# BULETIN IUNIE

*Președinta Adunării Naționale a Republicii Franceze, Yaël Braun-Pivet, a transmis un mesaj puternic de susținere a țării noastre.*

*Peste 100 de reprezentanți ai sectorului asociativ din toată țara au participat la conferința anuală „Cooperarea dintre Parlament și societatea civilă”.*

*Secretarul general al Parlamentului, Tamara Gheorghita, a discutat cu reprezentanții Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) și cu directorul Biroului de Cooperare al Elveției în Republica Moldova.*



## Vizita oficială a Președintei Adunării Naționale a Republicii Franceze, Yaël Braun-Pivet

Președinta Adunării Naționale a Republicii Franceze, Yaël Braun-Pivet, a transmis un mesaj puternic de susținere a țării noastre, în discursul rostit în ședința plenară a Parlamentului Republicii Moldova.

„Evident, Moldova face parte din marea familie europeană. Țara dumneavoastră își are locul în Europa, este sortită să se alăture Franței în Uniune și vă asigur că vă voi sprijini pe această cale”.

Este prima vizită în țara noastră a unui Președinte al Adunării Naționale a Franței în cei 31 de ani de la stabilirea relațiilor diplomatice moldo-franceze.



### — Proiecte votate în iunie —

Printre actele normative adoptate de Parlament figurează inițiativa legislativă care prevede că proprietarii mijloacelor de transport cu numere de înmatriculare străine le vor putea vândi achitând doar 30% din cota accizei. Tot în lectura a doua a fost votată inițiativa legislativă care prevede condiții mai sigure pentru calitatea produselor comercializate, precum și proiectul de lege privind accesul la informații de interes public. De asemenea, în a doua

lectură, deputații au votat modificări la Legea bugetului de stat pentru anul 2023, precum și modificări legislative care vor preveni tergiversarea procedurilor judiciare, dar și extinderea criteriilor de eligibilitate pentru beneficiarii de locuințe sociale. În luna iunie, a fost creată Platforma de dialog și participare civică în procesul decizional al Parlamentului.



# Ședințe plenare

8  
iunie

- Localitățile din Republica Moldova își vor putea consolida capacitatea administrativă prin amalgamarea voluntară, cu scopul de a îmbunătăți calitatea serviciilor publice prestate.
- Parlamentul a adoptat proiectul de lege privind Serviciul de Informații și Securitate.
- Trei poduri rutiere, care fac legătura dintre Republica Moldova și România, vor fi modernizate. Parlamentul a ratificat trei acorduri cu Guvernul României, care prevăd acest lucru.
- Proprietarii mijloacelor de transport cu numere de înmatriculare străine le vor putea vândei cu o reducere de 70%.
- Parlamentul a votat, în prima lectură, un proiect de lege care prevede că domeniul negocierilor colective va fi asigurat de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale.
- Controlul de stat asupra securității Zonelor Economice Libere (ZEL), Portului „Giurgiulești” și în parcurile industriale va fi sporit.
- Programul de rambursare a TVA pentru producătorii agricoli va avea mai mulți beneficiari.
- Copiii născuți pe teritoriul țării noastre vor beneficia de dreptul garantat la cetățenia Republicii Moldova.
- Întreprinderile care obțin venituri din reflectarea necorespunzătoare a costurilor de producție vor fi sancționate. Un proiect de lege în acest sens a fost votat de Parlament, în prima lectură.
- Comisia parlamentară mediu a fost redenumită în Comisia mediu, climă și tranziție verde.
- Parlamentul a audiat raportul de activitate a Consiliului Concurenței pentru anul 2022.

9  
iunie

- Proiectul de modificare a Legii bugetului de stat pentru anul 2023 a fost votat de Parlament, în prima lectură.
- Deputații au audiat raportul Guvernului privind executarea Bugetului de stat pentru anul 2022, precum și raportul auditului financiar al acestuia, realizat de Curtea de Conturi.
- Raportul privind executarea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală (FAOAM) a fost prezentat în plenul legislativului.
- Colegiul pentru selecția și cariera judecătorilor și Colegiul de evaluare a performanțelor judecătorilor vor fi comasate.
- Raportul privind executarea bugetului asigurărilor sociale de stat (BASS) în anul 2022 a fost prezentat Parlamentului.
- Parlamentul a adoptat proiectul de lege privind accesul la informații de interes public.
- Un proiect de lege pentru simplificarea procesului de raportare a obligațiilor la bugetul asigurărilor sociale a fost votat în prima lectură.
- Deputații au votat în prima lectură proiectul de lege pentru modificarea Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2023.
- Parlamentul a votat pentru perfecționarea cadrului legal de cooperare a Parlamentului cu societatea civilă.





- Parlamentul a ratificat Acordul de finanțare dintre Republica Moldova și Comisia Europeană privind Programul „UE pentru reziliență și guvernare”. Astfel țara noastră va beneficia de asistență nerambursabilă în valoare de 40 de milioane de euro pentru consolidarea rezilienței statului și a societății.
- Republica Moldova va putea accesa fonduri europene nerambursabile pentru finanțarea proiectelor de infrastructură în domeniile transporturi, energie și digital prin intermediul programului Uniunii Europene „Mecanismul pentru interconectarea Europei”.
- Parlamentul a desemnat membrii Comisiei de evaluare a integrității judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție.



- Plafonul de garantare a depozitelor în bănci a fost majorat. Un proiect de lege care prevede acest lucru a fost adoptat de Parlament.
- A fost extinsă lista produselor nealimentare care cad sub incidența reglementărilor tehnice conforme legislației Uniunii Europene.
- Controlul de stat asupra securității Zonelor Economice Libere (ZEL) va fi consolidat. Un proiect de lege în acest sens a fost votat de Parlament, în cea de-a doua lectură.



- Serviciul de Protecție și Pază de Stat va deține dreptul de inițiere a testării la poligraf.
- Avertizorii de integritate vor beneficia de mai multă protecție. Un proiect care prevede acest lucru a fost votat, în a doua lectură, de 56 de deputați.
- Frațiunea Partidului Politic „Șor” a încetat de drept, iar reprezentanții formațiunii au fost excluși din componența Biroului permanent al Parlamentului și din delegațiile parlamentare în organizațiile internaționale.
- Republica Moldova va beneficia de asistență financiară, oferită de BIRD, pentru stabilizarea și creșterea economiei, precum și implementarea unor programe sociale și economice.
- Parlamentul va modifica legislația vamală și fiscală pentru a elimina inechitățile în aplicarea TVA la medicamente.
- Procedura de elaborare și aprobare a cadastrului funciar anual va fi simplificată.
- Țara noastră va beneficia de un grant în valoare de 9,3 milioane de dolari, destinat pentru finanțarea necesităților bugetului de stat, în vederea stabilizării și creșterii economiei, precum și pentru implementarea unor programe sociale și economice.
- Parlamentul a votat în prima lectură un proiect de lege care prevede noi măsuri de sprijin pentru familiile cu copii.
- A fost votat în prima lectură proiectul de lege pentru interpretarea unor articole din Legea privind activitatea băncilor referitoare la acționariat.
- Proiectul de modificare a Legii bugetului de stat pentru anul 2023 a fost votat în lectura a doua.
- Parlamentul a adoptat modificarea bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul curent.
- Echipamentul sportiv pentru Campionatul European de Haltere va fi scutit de taxe de import și TVA.
- În Republica Moldova va fi marcată Ziua Națională a Supraviețuitorilor de Cancer.
- Ziua ocrotirii copilului, marcată pe 1 iunie, va fi zi de sărbătoare nelucrătoare.



- Parlamentul a aprobat, în prima lectură, modificări legislative care vor preveni tergiversarea procedurilor judiciare.
- Deputații au votat în prima lectură unele modificări la Codul contravențional și la Codul penal al Republicii Moldova.
- Parlamentul a susținut, în prima lectură, inițiativa legislativă a Guvernului de extindere a criteriilor de eligibilitate a beneficiarilor de locuințe sociale.
- Legislativul a aprobat, în prima lectură, un proiect de modificare a unor acte normative menit să faciliteze transportul naval pe căile interne.
- Proiectul de lege care prevede modificări tehnice la cadrul legal pentru transferul mai multor competențe de la CNPF către BNM a fost aprobat de Parlament, în prima lectură.
- Proprietarii mijloacelor de transport cu numere de înmatriculare străine le vor putea vămuia achitând 30% din cota accizei.
- Raportul privind situația în domeniul prevenirii și combaterii discriminării în Republica Moldova pentru anul 2022 a fost prezentat în plenul Parlamentului.
- Guvernul a prezentat Parlamentului Raportul privind implementarea recomandărilor Comisiei de anchetă privind modul de exploatare a substanțelor minerale utile.



- Deputații au aprobat în lectura a doua noile competențe ale CNPF.
- Proiectul politicii bugetar-fiscale pentru anul 2024 a fost aprobat de către Parlament, în prima lectură.
- Parlamentul a votat simplificarea procesului de raportare a obligațiilor la bugetul asigurărilor sociale.
- Legislativul a adoptat proiectul de lege care prevede că întreprinderile care obțin venituri din reflectarea necorespunzătoare a costurilor vor fi sancționate.
- Au fost concretizate criteriile pentru membrii comisiilor de evaluare a candidaților și judecătorilor CSJ, precum și a candidaților în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor.
- Republica Moldova se va alinia reglementărilor internaționale privind substanțele care distrug stratul de ozon.



# Bilanțul activității parlamentare și al procesului legislativ

## ACTIVITATEA COMISIILOR PERMANENTE

iunie 2023



**65**  
rapoarte



**17**  
corapoarte



**111**  
avize



## PROCES LEGISLATIV

iunie 2023



**31**  
proiecte aprobate  
în prima lectură



**44**  
proiecte adoptate  
în a doua lectură



**43**  
proiecte noi intrate în  
procedură legislativă



# CONSULTĂRI / AUDIERI PUBLICE

06.06



- Comisia administrație publică și dezvoltare regională a organizat audieri publice la subiectul implementării Proiectului Național „Satul European”.

07.06



- Rapoartele privind executarea Bugetului de stat, Bugetului asigurărilor sociale de stat și Fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală au fost audiate în cadrul Comisiei de control al finanțelor publice, Comisiei economie, buget și finanțe și Comisiei protecție socială, sănătate și familie.

13.06



- Comisia securitate națională, apărare și ordine publică a desfășurat o serie de dezbateri publice asupra proiectului de lege privind activitatea contrainformativă și activitatea informativă externă.

13.06



- Comisia juridică, numiri și imunități a organizat consultări asupra proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (îmbunătățirea mecanismului de selecție, evaluare și răspundere disciplinară a procurorilor).

14.06



- Comisia economie, buget și finanțe a organizat consultări publice asupra proiectului de lege pentru modificarea Legii concurenței.

14.06



- Comisia politică externă și integrare europeană a organizat audierea Ministerului Sănătății cu privire la progresele realizate, provocările întâlnite, restanțele acumulate dar și perspectivele stabilite în procesul de implementare a Acordului de Asociere RM – UE.

19.06



- Comisia juridică, numiri și imunități a organizat consultări publice asupra proiectului legii taxei de stat.

20.06



- Proiectul de modificare a legii privind plata pentru poluarea mediului a fost supus consultărilor publice, pe platforma Comisiei mediu, climă și tranziție verde.

20.06



- În cadrul ședinței Comisiei drepturile omului și relații interetnice a fost prezentat Raportul de evaluare expost de impact a Legii privind măsurile și serviciile destinate copiilor cu comportament deviant.



- Comisia mediu, climă și tranziție verde a desfășurat consultări publice asupra proiectului de modificare a Legii privind plata pentru poluarea mediului.



- La Parlament a avut loc audierea Ministerului Educației și Cercetării și a Ministerului Culturii privind evoluția implementării Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană. Ședința a fost organizată de Comisia politică externă și integrare europeană, în colaborare cu Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media.

21.06



- Raportul Comisiei Electorale Centrale privind finanțarea partidelor politice în anul 2022 a fost prezentat la ședința Comisiei juridice, numiri și imunități.



21.06



- Pe platforma Comisiei de control al finanțelor publice a fost supus dezbaterilor Raportul auditului performanței cu privire la acțiunile aferente obiectivelor Programului național de control al cancerului, realizate în 2017-2022.
- Auditul procesului de achiziție a medicamentelor și dispozitivelor medicale a fost discutat la Comisia de control al finanțelor publice.

21.06



- Raportul privind implementarea Strategiei naționale de apărare pentru anii 2018 – 2022 a fost prezentat la ședința Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică.



- Comisia agricultură și industrie alimentară a audiat, astăzi, raportul de activitate al Agenției de Intervenție și Plăți în Agricultură, pentru perioada 1 ianuarie – 20 iunie.

27.06



- Proiectul de lege privind crearea Fondului de subvenționare în domeniul mass-media a fost supus consultărilor publice organizate de Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media.



- Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media a desfășurat o întrunire cu genericul „Sustenabilitatea bibliotecilor și a sistemului de formare continuă a bibliotecarilor”.



- Pe parcursul lunii iunie, Comisia administrație publică și dezvoltare regională a organizat mai multe runde de consultări publice asupra proiectelor de lege cu privire la amalgamarea voluntară a unităților administrativ-teritoriale, care au avut loc, inclusiv, în orașele Ialoveni, Comrat, Cimișlia, Bălți.

## EVENIMENTE

### 12 iunie

În contextul comemorării victimelor deportărilor, Muzeul Parlamentului a găzduit expoziția de documente și fotografii „Calvarul deportărilor”, care conține dosarele și listele în original ale persoanelor deportate în perioada regimului sovietic totalitar, documente ale persoanelor supuse represiunilor politice din diferite localități ale țării, listele persoanelor condamnate de către tribunalele militare, precum și amintiri ale persoanelor deportate.



### 16 iunie

Legislativul a organizat conferința anuală „Cooperarea dintre Parlament și societatea civilă”, ediția 2023. Evenimentul a avut loc cu suportul Delegației Uniunii Europene.



### 13 iunie



În contextul împlinirii a 82 de ani de la primul val de deportări sovietice din Basarabia și Nordul Bucovinei, în orașul Sângerei a fost inaugurat un monument în memoria victimelor deportărilor regimului totalitar comunist de ocupație. La eveniment a participat și Președintele Parlamentului, Igor Grosu.

### 15 iunie

Parlamentul Republicii Moldova a găzduit o expoziție inedită de pictură cu genericul „Femei în Ie”, semnată de pictorița Aliona Bereghici. Evenimentul a fost organizat în contextul Zilei universale a iei, marcată anual pe data de 24 iunie și a Zilei Naționale a Portului Popular, sărbătorită în ultima zi de duminică a lunii iunie.



23 iunie

Un grup de angajați din Secretariatul Parlamentului au primit distincții din partea Președintelui Parlamentului, Igor Grosu, cu ocazia Zilei funcționarului public.



În contextul Zilei Universale a Iei, deputații și angajații din Secretariatul Parlamentului au venit la muncă îmbrăcați în haine cu motive naționale.



## VIZITE ÎN PARLAMENT



**08.06** Parlamentul a găzduit vizita Grupului parlamentar de prietenie Republica Federală Germania - Republica Moldova. Oficialii au avut întâlniri cu Președintele Parlamentului, Igor Grosu, și cu președintele Comisiei economie, buget și finanțe, Radu Marian.



**13.06** „Republica Moldova devine treptat o țară atractivă pentru oamenii de afaceri străini”, a menționat Președintele Parlamentului, Igor Grosu, în cadrul întâlnirii cu reprezentanții Fondului internațional de investiții PPF Group, fondat în Republica Cehă.



**09.06** Vicepreședintele Parlamentului Vlad Batrîncea a avut o întâlnire cu ambasadorul Regatului Țărilor de Jos, Fred Duijn. Oficialii au discutat despre oportunitățile de intensificare a cooperării moldo-olandeze.



**14.06** Vicepreședintele Parlamentului Vlad Batrîncea a avut o întâlnire cu ambasadorul Republicii Bulgaria la Chișinău, Evgueni Stoytchev, aflat la final de mandat. Vicepreședintele Parlamentului și-a exprimat recunoștința pentru suportul acordat de Republica Bulgaria țării noastre și a accentuat necesitatea menținerii în continuare a unor relații de colaborare.



**12.06** Președintele Parlamentului a discutat cu președinta Comisiei pentru apărare, ordine publică și siguranță națională din Senatul României, Nicoleta Pauliuc. În cadrul discuțiilor, șeful legislativului a mulțumit României pentru sprijinul continuu acordat țării noastre.



**14.06** Președintele Comisiei economie, buget și finanțe, Radu Marian, a avut o întâlnire cu Svetlana Cerovic, reprezentant al Fondului Monetar Internațional.



**20.06** Speakerul Igor Grosu a avut o întâlnire cu noua reprezentantă rezidentă a Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) în Republica Moldova, Daniela Gasparikova.



**15.06** Președintele Parlamentului, Igor Grosu, a avut o întâlnire cu delegația Comisiei Afaceri Externe și Apărare a Senatului Republicii Italiene. Discuțiile oficialilor s-au axat pe cooperarea dintre țara noastră și Italia în mai multe domenii-cheie, printre care cel economic sau cel al justiției.



**20.06** Șeful legislativului, Igor Grosu, a avut o întâlnire cu noua ministru a Afacerilor Externe a României, Luminița-Teodora Odobescu. În cadrul discuțiilor, șeful legislativului i-a urat ministrului Afacerilor Externe a României succes în noua funcție și a mulțumit încă o dată României pentru sprijinul constant oferit țării noastre.



**15.06** Vicepreședintele Parlamentului, Mihail Popșoi, a discutat cu un grup de reprezentanți ai autorităților publice, cercetători și jurnaliști din Spania, care au efectuat o vizită de studiu în Republica Moldova.



**20.06** Membrii Comisiei pentru drepturile omului, egalitate de șanse, culte și minorități din Senatul României au efectuat o vizită de lucru în Republica Moldova, la invitația Comisiei drepturile omului și relații interetnice din Parlamentul Republicii Moldova.



**21.06** Președintele Parlamentului, Igor Grosu, a avut o întâlnire cu Președintele Senatului României, Nicolae-Ionel Ciucă, și Prim-ministrul României, Marcel Ciolacu. „Relațiile dintre țările noastre au o dinamică foarte bună, lucru care se vede inclusiv prin proiecte comune pentru cetățenii de pe ambele maluri ale Prutului”, a menționat Igor Grosu.



**26.06** Președintele Parlamentului, Igor Grosu, a avut o întâlnire cu membrii Comisiei de evaluare a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție. Membrii Comisiei, desemnați recent de către Parlament, vor începe în curând procedura de evaluare.

**26.06** Speakerul Igor Grosu a avut o întâlnire cu reprezentanții „Changing the Way We Care” în Moldova.



**21.06** Membrii Comisiei mediu, climă și tranziție verde din Parlamentul Republicii Moldova și a Comisiei mediu din Senatul României s-au întrunit într-o ședință comună la Chișinău.



**27.06** Reprezentanții Înalțului Comisar al OSCE pentru minoritățile naționale au avut întâlniri cu vicepreședintele Parlamentului, Mihail Popșoi, cu membra Comisiei cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, deputata Elena Belecova, și cu deputatul Oazu Nantoi, membrul Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică.



**21.06** La Chișinău a avut loc întâlnirea membrilor Grupului de prietenie Republica Moldova – România.



**27.06** La Chișinău a avut loc reuniunea Grupului de lucru moldo-român în domeniul energiei.



**28.06** Parlamentul a găzduit vizita delegației Grupului parlamentar de prietenie Austria – Ucraina, Moldova, Belarus din cadrul Parlamentului Republicii Austria. Oficialii austrieci au avut întreprinderi cu șeful legislativului, Igor Grosu, și cu președintele Grupului parlamentar de prietenie Republica Moldova – Republica Austria, Adrian Belii, și vicepreședintele Comisiei politice externă și integrare europeană, Ion Groza



**28.06** Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova își propune o colaborare durabilă cu Biroul de Cooperare al Elveției. Secretarul general al Parlamentului, Tamara Gheorghîța, a discutat cu directorul Biroului de Cooperare al Elveției în Republica Moldova, Guido Beltrani. Subiect prioritar pe agenda discuțiilor a fost suportul pe care îl poate acorda Parlamentului Biroul de Cooperare al Elveției în consolidarea capacităților instituționale și a instrumentelor legislative.



**30.06** Reprezentanții programului „Dialogul Jean Monne” au avut întreprinderi, la Chișinău, cu Președintele Parlamentului, Igor Grosu, precum și cu reprezentanții Frației „Partidul Acțiune și Solidaritate” și ai Frației Blocului Comuniștilor și Socialiștilor.



**28.06** Secretarul general al Parlamentului, Tamara Gheorghîța, a discutat, în cadrul unei ședințe de lucru, cu reprezentanții Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) despre necesitățile de susținere a dezvoltării Parlamentului Republicii Moldova. La discuții au participat managerul regional al proiectului GIZ „Fondul Regional pentru Reforma Administrației Publice în țările din Parteneriatul Estic”, Sandra Fuhr, și coordonatorul național pentru Moldova al proiectelor din Fondul Regional respectiv, Angela Dumitrașco.



## VIZITE ÎN STRĂINĂTATE



**01.06 -** Deputata Marcela Adam, membră a **02.06** delegației Parlamentului Republicii Moldova la Adunarea Parlamentară a Francofoniei (APF), a participat la Conferința Președinților Regionalei Europa din cadrul APF. Evenimentul s-a desfășurat în perioada 1 – 2 iunie, la Paris.



**04.06-** Președintele Parlamentului, Igor Grosu, **07.06** a efectuat o vizită oficială în Italia, în perioada 4-7 iunie 2023. Șeful legislativului s-a întâlnit cu conducerea Parlamentului Italiei, deputați din comisiile pentru politică externă din Senat și Camera Deputaților, cu membrii Grupului parlamentar de prietenie moldo-italian, precum și cu viceministrul Afacerilor Externe, Edmondo Cirielli. De asemenea, speakerul s-a întâlnit cu cetățeni moldoveni care locuiesc, învață sau muncesc în Italia.



**19.06 -** Delegația Parlamentului Republicii **23.06** Moldova a participat la sesiunea de vară a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei (APCE), care s-a desfășurat la Strasbourg, Republica Franceză. Din componența delegației parlamentare au făcut parte șeful delegației naționale la APCE, vicepreședintele Comisiei politice externă și integrare europeană, Ion Groza, vicepreședinții Parlamentului, Mihail Popșoi și Vlad Batrîncea, precum și membrii delegației naționale la APCE, Ana Calinici și Adela Răileanu.





## VIZITE DE INFORMARE LA PARLAMENT

În această lună ne-au vizitat copii și tineri din municipiul Chișinău, dar și din satul Mândrești, raionul Telenești, din mai multe localități din raionul Ungheni, precum și din raionul Soroca. Am avut și vizitatori din străinătate - Malaysia și România.

